
СТРАНИЦИ ОТ МИНАЛОТО

МОЛИТВЕНИ БЛАГОПОЖЕЛАНИЯ ЗА НАПРЕДЪКА НА БЪЛГАРСКОТО ПРАВОСЪДИЕ* (Реч, произнесена в аулата на Върховната съдебна палата при откриване съдебната 1941/42 година от Български Екзарх Стефан I)

Пред входа на новата съдебна 1941/42 година по установена традиция, добре и грижливо прилагана, възнесохме благодарствена молитва към Бога за изминатия съдебен път и горещо Го молихме да благослови предстоящата нова съдебна година, щото през нея да бъдат превъзможнати всички несгоди и трудности, отбелязани в миналото, и да впишат в неговата летопис по-големи успехи в развоя на българското правосъдие.

Под величествения свод на тоя храм на правораздаването, не се съмняваме, се култивира в съзнанието на българския гражданин любов и преданост към законите на страната, върху които почива и се развива държавният строй и живот и се крепи и съвършенствува хармонията в държавната ни челяд. Вие разбрахте защо нашата молитва не бе молитва на протокол, нито молитва на обичай, а беше искрена, сърдечна молитва, смирено, със страх и трепет отправена към Вечния Съдия, Истинския Мздовъздаятел¹, Който съди без лицепрятие, пред Когото няма тайни и за когото няма нищо невъзможно – именно Той, Всесилният Сърцеводец да излее Своята благодат върху избраниците на българското правосъдие, за да стоят те твърдо в пътя на истинското съдопроизводство и добросъвестното правораздаване.

Правосъдието е било и ще бъде основният камък в живота и дейността на всяка културна и свободолюбива държава. Правосъдието е гаранция за законното и справедливо прилагане на законите и за тяхното възпитателно и предохранително значение. Правосъдието е най-солидната крепост на свободата. Да, правосъдието е атмос-

* Български екзарх Стефан I. Сборник. Избрани речи, слова и поучения, статии и архипастирски напътствия. 2 доп. изд., С., Сиела, 1998, 454–456.

Публикуваме вдъхновеното слово на Негово Преосвещенство Екзарх Стефан I отпреди 70 години, защото то е трогателен повод да припомним тържественото откриване на българската съдебна година. Със своето достолепие в онези далечни времена този ритуал е вдъхвал надежда и сигурност в тържеството на правосъдието, укрепвал е достойнството на съдебната система и е утвърждавал независимостта на съда.

Висшият адвокатски съвет призовава Висшия съдебен съвет да възстанови тази традиция, която съществува и днес в редица европейски държави. Призивът ще бъде изпратен официално на новия Висш съдебен съвет след неговото конституиране.

¹ Въздавател на справедливост, на заслужена награда.

ферата, в която свободата живее, не само живее, но твори и създава блага за лично и обществено добруване. Българският съдник, слава Богу, има зад гърба си в изминалия свой път отбелязани деяния на будна и жива съвест. Българският съдник, по всичко личи, усилено се стреми към все повече справедливи постижения в своята висока, отговорна и деликатна служба. Тъкмо за тези постижения бе и днешната молитва, с която не формално се отварят вратите на съдебната година, а с дух и истина. С дух всеки от нас – и съдник, и гражданин – е длъжен истината на държавното обществено да постави на завидна и властна висота в законите, по които се строи правилно и хармонично редът на държавата ни, за да бъде и пребъде тя културна и просветена.

Вие сте много пъти слушали знаменитите думи на Господа Иисуса Христа: „*Аз не мога да правя нищо от Себе Си. Както слушам, тъй и съдя. И Моят съд е праведен, защото не търся Моята воля, а волята на Отца, Който ме е пратил*“ (Иоан. 5:30).

Съдете и вие както слушате правото и правдата, не само по буквата, но и по духа на закона, незабравяйки повеленията на главния, първичния и категоричен закон – съвестта.

При изпълнение на служебния ви дълг вие се срещате с най-сложните обстоятелства в живота – факт, който наистина ви налага строга бдителност и живо участие с будна съвест. Ние знаем, че вие съдите не само по буквата на закона, а по често по неговия дух, защото добре разбирате, че законът в неговата форма може да бъде страхотен ако той се отдухотвори, ако не обхваща целия комплекс въпроси, водещи към материалната и морална истина.

Слава Богу! Българското съдийство е гаранция, че законите и законността, произтичаща от тях са с еднакво право и задължение за всички български граждани. Впрочем, законите не съществуват за тези, които ги съблюдават. Законите винаги се явяват страшни със своята сила за онези, които са беззаконни, които не редят живота си по повеленията на законите. А който пребъдва в законите, той не чувства тяхната заплаха, а се радва на тяхната защита.

Прочее, любовта ни към законността ще усили и любовта ни към пазителите на законите, а това сте вие, господа правораздаватели!

Като поздравяваме и благославяме господин Министъра на правосъдието, господин Председателя на Касационния съд, председателите, членовете на съдебните институти и адвокатското съсловие, което сътрудничи на съдийството в тая Върховна съдебна палата, с откриването на новата 1941/42 съдебна година, ние молим Всевишния да ги осияе със Своята неоскудеваема* божествена светлина, в силата и стихията на която да се свършенствува делото на българските съдии за прослава на Бога, в Когото се кълнем и за благото и величието на правоправяща, културно-просветна и благоденствуваща България. Амин.

София, 1941 г.

* Неоскверняваща, неотслабна.